

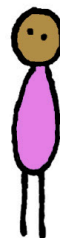
LEIÐBEININGAR OG UPPLÝSINGAR
FYRIR STARFSFÓLK UM

hvernig skal bregðast við spurningum um **trans fólk** í kyngreindum rýmum

WYTYCZNE I INFORMACJE
DLA PERSONELU

jak reagować i odpowiadać na pytania dotyczące **osób** **transpłciowych** w przestrzeniach z segregacją płciową

Í þessum bæklingi er farið yfir ýmis viðbrögð og svör við fyrirspurnum og kvörtunum um að trans fólk noti kyngreind rými. Bæklingurinn er ætlaður starfsfólki íþróttamannvirkja, en getur einnig nýst öðrum.

Ef starfsfólk lendir í því að fá til sín slíka kvörtun eða fyrirspurn getur verið erfitt að vera með svörin á reiðum höndum, enda er þetta málefni sem fáir þekkja vel. Á næstu síðu eru útskýringar á hugtökum sem eru notuð í bæklingnum. Þar á eftir eru nokkur dæmi um fyrirspurnir og viðbrögð sem hafa komið upp í tengslum við trans fólk í kyngreindum rýmum. Vonandi hjálpa þessar upplýsingar starfsfólki að tækla slík atvik, en það er mikilvægt að starfsfólk viti að það getur beint fyrirspurnum og kvörtunum til yfirmanna, beðið fólk um að senda þær í gegnum tölvupóst, eða einfaldlega tekið sér umhugsunarfrest. **Með öðrum orðum: Þið þurfið ekki að vera með öll svörin á staðnum.**

Þegar fyrirspurnir eða kvartanir um trans fólk í kyngreindum rýmum koma inn á borð starfsmanns þarf hann að meta aðstæður og hvort og þá hvernig hann eigi að bregðast við. Ef fyrirspurn/kvörtun berst t.d. í gegnum tölvupóst má styðjast við Svarbréfið sem er að finna á blaðsíðu 12 í þessum bæklingi. Ef fyrirspurn/kvörtun berst eftir að viðkomandi hefur lokið sinni sundferð eða æfingu er mögulegt að þakka fyrir ábendinguna og taka hana til skoðunar með yfirmanni eða samstarfsfólki og svara síðar.

Hins vegar ef aðstæður eru þannig að þú vilt eða þarft að veita viðbrögð strax má fylgja leiðbeiningum í samskiptum sem eru að finna á blaðsíðu 6. Dæmin sem eru tekin geta einnig átt við um intersex fólk, þ.e. fólk með ódæmigerð kyneinkenni, sem gæti verið álitíð hafa líkama sem er fyrir utan það sem telst „venjulegur“ karl- eða kvenlíkami.

Ta broszura zawiera szczegółowe informacje na temat różnych reakcji i odpowiedzi na pytania oraz skargi dotyczące osób transpłciowych przebywających w miejscach z podziałem na płeć, takich jak toalety dla kobiet i mężczyzn lub przebieralnie. Przeznaczona jest przede wszystkim dla pracowników obiektów sportowych, ale może dotyczyć i mieć zastosowanie również innych osób i sytuacji.

Personelowi może być trudno mieć od razu wszystkie odpowiedzi pod ręką. Jeśli pracownicy otrzymają tego rodzaju pytania lub skargi, to ta broszura ma za zadanie wyjaśnić i dokładnie omawia tę problematykę, ponieważ jest to temat, który nie jest dobrze znany. Wszystkie pojęcia używane w tym opracowaniu są tutaj wyjaśnione.

Na kolejnych stronach znajdują się przykłady pytań i reakcji, które pojawiły się w związku z osobami transpłciowymi korzystającymi z przestrzeni z podziałem

na płeć. Mamy nadzieję, że te informacje pomogą wszystkim pracownikom rozwiązać problemy, które mogą się pojawić.

Ważne jest, aby wiedzieć, że zawsze możesz skierować pytania i komentarze do swoich przełożonych, poprosić ludzi o przesłanie ich pocztą elektroniczną lub po prostu powiedzieć tym, którzy narzekają, że potrzebujesz czasu na przemyślenie sprawy. **Innymi słowy: nie musisz odpowiadać od razu.**

Wskazówki zawarte w tej broszurze również mogą dotyczyć osób interseksualnych, które są osobami urodzonymi z nietypowymi cechami płciowymi i mogą być postrzegane jako nie pasujące do społeczeństwa, ustalone normy dotyczące ciał płciowych.

Hugtakalisti

Intersex

Regnhlífarheiti yfir fólk sem fæðist með kyneinkenni sem eru skilgreind annað hvort bæði kvenkyns og karlkyns á sama tíma, ekki alveg kvenkyns eða karlkyns, eða hvorki kvenkyns né karlkyns.

Kyneinkenni

Líffræðilegir þættir á borð við litninga, kynfæri, æxlunarfæri, kynkirtla og hormónastarfsemi. Einnig brjóstavöxtur, hárvöxtur o.fl.

Kyngreint rými

Er svæði sem er merkt fyrir ákveðið kyn, t.d. kvennaklefi, karlklósett.

Kynleiðrétting

Getur verið inntaka hormóna, skurðaðgerðir, minniháttar aðgerðir o.fl. sem sumt trans fólk fer í gegnum til þess að samræma líkama sinn við sína kynvitund.

Kynsegin

Regnhlífarhugtak yfir fólk sem upplifir sig hvorki konu né karl, sem flakkar á milli eða skilgreinir sig sem blöndu af báðum. Sumt kynsegin fólk fer í kynleiðréttingu, annað ekki. Sumt kynsegin fólk notar kynhlutlaust fornafn, t.d. hán.

Kynskráning

Opinber skráning á kyni hjá Þjóðskrá. Þ.e. hvort einstaklingur er skráður sem karl, kona eða kynsegin/annað. Hægt er að sækja um breytingu á kynskráningu á vef Þjóðskrár og getur fólk breytt nafni sínu um leið.

Słowniczek

Interpłciowość

Osoby urodzone z cechami płciowymi, które nie pasują do stereotypowej definicji męskiego i kobiecego ciała. Termin ten określa także obojnactwo.

Cechy płciowe

Cechy biologiczne, takie jak genitalia, chromosomy, narządy płciowe i funkcja hormonów. Również rozwój piersi, porost włosów itp.

Przestrzeń z podziałem na rodzaj płci

obszar przeznaczony / oznaczony dla określonej płci, np. toaleta męska, przebieralnia damska.

Wyrażanie płci

Proces, któremu przechodzą niektóre osoby transpłciowe w celu dostosowania swojego ciała tożsamość płciową. Może to obejmować hormony, operacje, drobne zabiegi itp.

Non-binary (niebinarna tożsamość płciowa)

osoba, która nie identyfikuje się ani jako mężczyzna, ani jako kobieta, ale być może pomiędzy nimi, jako jedno i drugie lub żadne z nich. Niektórzy wolą używać terminu genderqueer, jest to osoba która nie identyfikuje się z żadną z tożsamości płciowych, rodzajowych. Osoby te kwestionują binarny układ społeczny.

Rejestracja płci

Jest to ficjalna rejestracja płci w Islandzkim Rejestrze Krajowym. Osoba może być zarejestrowana i być jako mężczyzna, kobieta lub osoba niebinarna. Ludzie mogą zmienić swoją rejestrację płci wraz z imieniem i nazwiskiem online w Islandzkim Rejestrze Krajowym.

Kynvitund

Innri upplifun fólks af sínu kyni, þ.e. hvort einstaklingur upplifir sig sem konu, karl eða kynsegin.

Ókyngreint rými

Er svæði sem er ýmist merkt fyrir öll kyn eða ekki merkt ákveðnu kyni og þar með hugsað fyrir öll kyn.

Sérklefi

Klefar í sundlaugum og víðar sem þjóna m.a. sumu fötluðu fólki og sumu trans fólki. Sérklefi veitir þeim sem þurfa aukið aðgengi og næði. Engum er skylt að nota sérklefa.

Sís/sis-kynja

Fólk sem býr yfir kynvitund sem samræmist kyninu sem því var úthlutað við fæðingu (er ekki trans).

Trans

Regnhlífarheiti yfir fólk sem býr yfir kynvitund sem samræmist ekki úthlutaðu kyni. Þar undir eru trans karlar, trans konur og (oftast) kynsegin fólk.

Trans karl

Karl sem fékk úthlutað kvenkyni við fæðingu en kynvitund hans er á þá leið að hann sé karl. Sumir trans karlar fara í kynleiðréttingu, aðrir ekki.

Trans kona

Kona sem fékk úthlutað karlkyni við fæðingu en kynvitund hennar er á þá leið að hún sé kona. Sumar trans konur fara í kynleiðréttingu, aðrar ekki.

Tozsamość płciowa

Wewnętrzne doświadczenie osoby własnej płci, tj. czy dana osoba identyfikuje się jako mężczyzna, kobieta czy osoba niebinarna.

Przestrzeń neutralna pod względem płci

Jest to obszar oznaczony dla wszystkich płci lub nie-oznaczony, a zatem przeznaczony dla wszystkich płci.

Prywatna szatnia

Przeznaczona jest dla tych, którzy potrzebują / chcą lepszego dostępu do prywatności, np. osoby niepełnosprawne, rodzice ze starszymi dziećmi ze specjalnymi potrzebami i niektórzy ludzie trans. Nikt nie jest zobowiązany lub zmuszany do ich używania.

Cis / cisgender

Osoby, których tożsamość płciowa jest zgodna z przypisaną im płcią (w momencie urodzenia). Te osoby nie są trans.

Osoby transpłciowe

Są to osoby, których tożsamość płciowa nie jest zgodna z przypisaną im płcią (w chwili urodzenia). Obejmuje to transpłciowych mężczyzn, transpłciowe kobiety, osoby, które nie definiują siebie ani jako mężczyzna, ani jako kobieta, ani jako jedno i drugie (osoby niebinarne).

Mężczyzna trans

Mężczyzna, któremu przy urodzeniu przypisano płeć kobiety, ale jego tożsamość płciowa jest płci męskiej. Niektórzy transpłciowi mężczyźni przechodzą operacje i przyjmują hormony; inni nie.

Kobieta trans

Kobieta, której przy urodzeniu przydzielono płeć mężczyzny, ale jej tożsamość płciowa to kobieta. Niektóre kobiety transpłciowe przechodzą operacje i przyjmują hormony; inne nie.

LEIÐBEININGAR Í SAMSKIPTUM VEGNA FYRIRSPURNA UM TRANS FÓLK Í KYNGREINDUM RÝMUM

#1

faðu útskýringu á aðstæðum og settu í rétt samhengi

*Það er mikilvægt að fá úr því skorið hvort
verið sé að kvarta undan ákveðinni hegðun
sem þykir óviðeigandi óháð því hver á í hlut,
eða hvort verið sé að kvarta undan því að
trans manneskja sé í klefanum.*

Gestur:

„Það er karlmaður í kvennaklefanum.“

Starfsfólk:

„Getur verið að þetta sé trans kona, með
typpi/með karlkyns kynfæri?“

Gestur:

„Ég veit ekkert um það, þetta er bara
karlmaður.“

Starfsfólk:

„Var viðkomandi að sýna einhverja
óviðeigandi hegðun?“

Gestur:

„Nei hann var bara í sturtu.“

Starfsfólk:

„Var viðkomandi ógnandi?“

Gestur:

„Nei hann var ekki að gera neitt.“

WYTYCZNE DOTYCZĄCE REAGO- WANIA NA PYTANIA I SKARGI DO- TYCZĄCE OSÓB TRANSPŁCIOWYCH PRZEBYWAJĄCYCH W PRZESTRZE- NIACH Z SEGREGACJĄ PŁCIOWĄ

#1

poproś o wyjaśnienie sytuacji i umieść ją w kontekście

*Ważne jest, aby zdać sobie sprawę, czy jeżeli
ktoś narzeka na pewne nieodpowiednie
zachowania, niezależnie od tego, kim jest
lub/i czy ktoś narzeka jedynie na obecność
osoby transpłciowej.*

Gość:

„W szatni dla kobiet jest mężczyzna.“

Personel:

„Czy może to być transseksualna kobieta z
penisem / męskimi genitaliami?“

Gość:

„Nie mam o tym pojęcia. Tam jest
mężczyzna.“

Personel:

„Czy ta osoba zachowywała się
niewłaściwie?“

Gość:

„Nie, on właśnie brał prysznic.“

Personel:

„Czy ta osoba groziła?“

Gość:

„Nie, on nic nie robił.“

#2

útskýrðu réttarstöðuna (lögin) sem við byggjum á

Það er mikilvægt að vera skýr og halda sér við útskýringar og svör sem byggjast á lögum og reglum en ekki fjalla um hugmyndafræði eða persónulega sýn.

Gestur:

„Og má hann bara vera í kvennaklefanum, ég er með börn með mér.“

Starfsfólk:

„Trans konur njóta sömu réttinda og aðrar konur, þær mega nota kvennaklefan. Það eru lög sem kveða á um réttindi trans fólks (lög nr. 80/2019 um kynrænt sjálfræði).“

Gestur:

„Þarf hann ekki að fara í kynskipti til þess að vera í kvennaklefanum?“

Starfsfólk:

„Trans fólki er ekki skylt að fara í kynleiðréttingu þegar það breytir kynskráningu sinni.“

#2

wyjaśnij prawa tej osoby (i sytuację prawną), jeśli jest to konieczne

Ważne jest, aby w sposób jasny i przejrzysty, trzymać się wyjaśnień oraz odpowiedzi opartych na prawach i przepisach, a nie na dyskusjach na temat ideologii lub osobistych opinii.

Gość:

„Więc czy może po prostu zostać w szatni dla kobiet? Mam ze sobą dzieci.“

Personel:

„Kobiety transpłciowe mają takie same prawa jak inne kobiety; mogą skorzystać z szatni dla kobiet. Istnieją przepisy dotyczące praw osób transpłciowych (ustawa o autonomii płci).“

Gość:

„Ale czy on nie musi zmieniać płci, żeby być w szatni dla kobiet?“

Personel:

„Osoby transpłciowe nie muszą mieć procedur zmiany płci, kiedy zmieniają rejestrację płci.“

#3

ef sérklefarnir koma til tals skaltu vera skýr um að þeir séu í boði, en ekki skylda fyrir trans fólk

Það má vel vera að gestum sem þykir óþægilegt að vera í kyngreindum klefum með trans fólk kunni að vilja nota sérklefann.

Gestur:

„Til hvers eru sérklefarnir? Á trans fólk ekki að fara þangað í staðinn fyrir að nota karlaclefann?“

Starfsfólk:

„Sérklefarnir eru notaðir af fjölbreyttum hópi fólks, en engum er skylt að nota þá. Við neyðum enga til að fara í þá og trans fólk notar þá eftir þörfum.“

Gestur:

„Og er þá ekkert hægt að gera, má vera kona í karlaclefanum og ég á að sætta mig við það? Mér finnst þetta verulega óþægilegt.“

Starfsfólk:

„Við viljum að öllum líði vel hér. Við hleyfum ekki konum í karlaclefann, en trans karlar mega nota hann eins og aðrir karlar. En við skiljum að sumum kann að þykja þetta óþægilegt og er sérklefinn alltaf í boði fyrir það fólk.“

#3

wyjaśnij, że prywatne przebieralnie są opcją dla osób transpłciowych, ale nikt nie jest zobowiązany do korzystania z nich

Goście, którzy czują się nieswojo przebywając w przestrzeniach podzielonych pod względem płci, mogą chcieć skorzystać z prywatnych przebieralni.

Gość:

„Do czego służy prywatna przebieralnia? Czy nie powinna jej używać zamiast męskiej szatni?“

Personel:

„Z prywatnych szatni korzystają najróżniejsi ludzie, ale nikt nie jest do tego zmuszany. Osoby transpłciowe używają ich, jeśli chcą.“

Gość:

„Więc nic nie da się zrobić, kobieta może po prostu być w męskiej szatni i muszę to znieść? Czuję się nieswojo.“

Personel:

„Chcemy, aby każdy czuł się komfortowo. Nie wpuszczamy kobiet do męskiej toalety czy szatni, ale dopuszczamy transpłciowych mężczyzn. Zdajemy sobie sprawę, że niektórzy ludzie mogą czuć się nieswojo, prywatna przebieralnia jest dostępna dla tych, którzy chcą tego uniknąć.“

#4

vertu skýr um að ofbeldi sé ekki liðið og að það sé ekki fylgni milli aðgengis trans fólks og ofbeldis í garð sís kvenna og barna

Það er mikilvægt að tækla mýtur sem tengja ofbeldi í garð sís kvenna við aðgengi trans fólks að kyngreindum rýmum. Ofbeldi eykst ekki með auknu aðgengi trans kvenna að kvennarýmum. Trans fólk ber ekki ábyrgð á ofbeldi sem annað fólk kann að beita.

Gestur:

„En þetta getur verið hættulegt, ef karlar fara að stunda það að mæta í kvennaklefanum, segjast bara vera trans.“

Starfsfólk:

„Það er ekkert sem bendir til þess að það fylgi því hættu að leyfa trans fólki að nota kyngreinda klefa, þau hafa gert það í áraraðir. Lög og reglur sem leyfa trans fólki að nota klefa í takti við kynvitund þeirra leyfa ekki kynferðislega áreitni eða ofbeldi. Það er og mun áfram vera ólöglegt fyrir allt fólk, alls staðar. Það þekkist ekki að fólk þykist vera trans til þess að komast í kyngreinda klefa og það hefur ekki haft þau áhrif að ofbeldi aukist ef trans fólk notar kyngreinda klefa.“

Gestur:

„En mér finnst ég bara ekki örugg í klefanum.“

Starfsfólk:

„Ef þér finnst þú óörugg þá skulum við skoða hvernig hægt sé að bæta úr því, en við munum þó ekki gera það með því að útiloka trans fólk.“

#4

oczywiste jest, że nie akceptujemy przemocy i nie ma to związku między osobami transpłciowymi w przebieralniach a przemocą wobec cisplciowych kobiet i dzieci

Ważne jest, aby zająć się mitami dotyczącymi przemocy wobec kobiet i osób transpłciowych w przestrzeniach płciowych. Przemoc nie wzrasta, gdy kobiety transpłciowe uzyskują dostęp do przestrzeni dla kobiet, a osoby transpłciowe nie są odpowiedzialne za przemoc popełnianą przez innych.

Gość:

„Ale to może być niebezpieczne, jeśli mężczyźni zaczną chodzić do szatni dla kobiet, udając transseksualistów.“

Personel:

„Nie ma dowodów wskazujących na ryzyko związane z korzystaniem przez osoby transpłciowe z przestrzeni podzielonych pod względem płci, używają ich od lat. Prawa i przepisy, które pozwalają osobom transpłciowym na korzystanie z przestrzeni ze względu na płeć, nie pozwalają na molestowanie seksualne ani przemoc. To jest i będzie nadal będą nielegalne dla wszystkich i wszędzie. Nie mamy wiedzy o ludziach udających transseksualistów, którzy wkraczają do przestrzeni płciowych, a przemoc nie wzrasta, jeśli osoby transpłciowe korzystają z udogodnień dla płci.“

Gość:

„Ale ja po prostu nie czuję się bezpiecznie w szatni.“

Personel:

„Jeśli czujesz się niebezpiecznie, musimy się tym zająć, ale nie zrobimy tego, wykluczając osoby transpłciowe.“

#5

ekki blanda trúarbrögðum og menningu saman við umræður um lög og réttindi

Trú, skoðun og menning fólks er fjölbreytt og mismunandi, en ekkert af þessu trompar lög og réttindi. Ekki gera ráð fyrir því að ákveðnir trúar- eða menningarhópar séu á móti því að trans fólk noti kyngreinda klefa.

Gestur:

„Þetta getur nú varla gengið, hvað með fólk með trúarbrögð þar sem kynin mega ekki blandast svona?“

Starfsfólk:

„Við hleypum bara konum í kvennaklefan og körlum í karlaklefan hvort sem þau eru sís eða trans, það er því ekki kynjablöndun í gangi. Það er ekki verið að traðka á trú eða menningu neins, heldur erum við að tryggja réttindi og aðgengi allra, líka trans fólks.“

Gestur:

„Varla vill heittrúað fólk vera í klefa með trans fólki.“

Starfsfólk:

„Ég get ekki svarað fyrir trúað fólk enda er það stór hópur með margar ólíkar skoðanir. Það er auðvitað þannig að sumt trans fólk er trúað. Eitt útilokar ekki annað.“

#5

nie mieszaj religii ani kultury z dyskusjami na temat przepisów i praw

Ludzie mają różne religie, wierzenia i kultury; jednak żadne z nich nie stoi ponad prawami i prawami. Nie zakładaj, że pewne grupy religijne lub kulturowe są automatycznie uprzedzane w stosunku do osób transpłciowych korzystających z przestrzeni podzielonych pod względem płci.

Gość:

„To z pewnością nie zadziała, a co z ludźmi, których religia mówi, że różne płci nie mogą się mieszać?“

Personel:

„Do szatni dla kobiet wpuszczamy tylko kobiety, a mężczyzn do szatni, niezależnie od tego, czy są trans czy cis, więc nie ma mieszania płci. Nie wykluczamy religii ani kultur ludzi. Zapewniamy prawa i dostęp. Jesteśmy dla wszystkich, w tym osób trans.“

Gość:

„Ale bardzo religijni ludzie prawdopodobnie nie chcą dzielić przebieralni z osobami trans.“

Personel:

„Nie mogę odpowiedzieć za osoby religijne, które stanowią dużą i zróżnicowaną grupę o wielu poglądach. Są oczywiście osoby transpłciowe, które są religijne; jedno nie wyklucza drugiego.“

**EF YKKUR BERST FYRIRSPURN
EÐA KVÖRTUN Í GEGNUM
TÖLVUPÓST UM HVORT OG AF
HVERJU TRANS FÓLK MÁ NOTA**

**KYNGREIND RÝMI ER HÆGT AÐ
STYÐJAST VIÐ EFTIRFARANDI
SVARBRÉF:**

Góðan dag

Takk fyrir fyrirspurnina.

Við fylgjum lögum nr. 80/2019 um kynrænt sjálfræði og mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar. Lög um kynrænt sjálfræði heimila fólki að breyta sinni kynskráningu án þess þó að þurfa að fara í kynleiðréttingu (þ.e. gera breytingar á líkama sínum). Einnig taka lögin fram að fólk sem hefur breytt opinberri skráningu kyns síns nýtur allra þeirra réttinda að lögum sem skráð kyn ber með sér. Í mannréttindastefnunni kemur fram að óheimilt sé að mismuna fólki vegna kynhneigðar, kynvitundar, kyntjáningar eða kyneinkenna. Þar af leiðandi getur trans fólk nýtt sér kyngreind rými óháð því hvernig líkamar þeirra eru.

Sérklefar eru í boði fyrir alla gesti, en það er engum skylt að nota þá. Þeir hafa þó komið mörgu trans fólki til góða sem hefur kosið að nota þá.

Það er okkur mjög mikilvægt að öllum gestum líði vel í sundi/íþróttum. Í Reykjavík býr alls konar fólk sem hefur ólíkar þarfir og skoðanir. Við reynum að mæta þörfum allra en horfum um leið til ofangreindra laga og mannréttindastefnunnar.

Kveðja,
xxx

**PO OTRZYMANIU POPRZEC E-MAIL
PYTAŃ LUB SKARG DOTYCZĄCYCH
TEGO, CZY/I DLACZEGO OSOBY
TRANSPŁCIOWE MOGĄ KORZYSTAĆ**

**Z PRZESTRZENI Z PODZIAŁEM
NA PŁEĆ, MOŻESZ SKORZYSTAĆ
Z TEJ PODPOWIEDZI, ABY
SFORMUŁOWAĆ ODPOWIEDŹ:**

Szanowny/a Panie/Pani xxx

Dziękuję za email.

Przestrzegamy Ustawy o niezależności płci (80/2019) w sprawie autonomii seksualnej i polityki w zakresie praw człowieka miasta Reykjavík. Ustawa o autonomii seksualnej pozwala ludziom na zmianę rejestracji płci bez konieczności zmiany płci

(tj. Dokonywania zmian w swoim ciele). Prawo to również stanowi, że ludzie nie mogą być dyskryminowani ze względu na ich orientację seksualną, tożsamość płciową, ekspresję płciową lub cechy płciowe. Prawo stanowi również, że osoby, które zmieniły swoją prawną rejestrację płci, korzystają ze wszystkich praw wynikających z zarejestrowanej płci. Oznacza to, że osoby transpłciowe mogą korzystać z przestrzeni podzielonych według płci, niezależnie od tego, jakie są ich ciała.

Prywatne przebieralnie są dostępne dla wszystkich gości, ale nikt nie musi z nich korzystać. Jednak przyniosły korzyści wielu osobom transpłciowym, które się na nie zdecydowały.

Zależy nam, aby każdy czuł się zarówno komfortowo jak i mile widziany, korzystając z naszych obiektów.

Reykjavík to zróżnicowana społeczność złożona z ludzi o różnych potrzebach i poglądach. Staramy się jak najlepiej odpowiadać na potrzeby ludzi, przestrzegając przy tym prawa i Polityki Praw Człowieka.

Z poważaniem,
xxx

Hvað segja lög og stefnur?

Lög nr. 80/2019 um kynrænt sjálfræði gera fólki kleift að sækja um breytingu á kynskráningu sinni hjá Þjóðskrá (í gegnum umsókn á vefnum þeirra) og eru núna þrír möguleikar í boði: karl, kona, kynsegin/annað. Lögin segja einnig að fólk sem hefur breytt opinberri skráningu kyns síns njóti allra þeirra réttinda að lögum sem skráð kyn ber með sér. Með öðrum orðum nýtur trans kona allra sömu réttinda og aðrar konur, trans karl nýtur allra sömu réttinda og aðrir karlar.

Mannréttindastefna Reykjavíkurborgar segir að óheimilt sé að mismuna fólki vegna kynhneigðar, kynvitundar, kyntjáningar eða kyneinkenna. Kynvitund og kyntjáning eru einmitt þeir þættir sem eiga oftast við þegar rætt er um stöðu trans fólks, ásamt kyneinkennum, t.d. í samhengi við búningasklefa. Með kynvitund er átt við innri upplifun fólks af eigin kyni. Kynvitund hefur ekki

með kynfæri, líffræði eða útlit að gera, heldur upplifun fólks af sínu kyni. Með kyntjáningu er átt við hvernig fólk tjáir kyn sitt, t.d. með klæðnaði, háttalagi, félagshegðun og fleiri þáttum, en fólk getur verið með alls konar kyntjáningu óháð kynvitund sinni og kyneinkennum. Kyneinkenni koma oft við sögu þegar rætt er um stöðu intersex fólks, en intersex fólk fæðist með svokölluð ódæmigerð kyneinkenni sem þýðir að líkamar þeirra falla utan þess sem þykir vera dæmigerður karl- eða kvenlíkami. Intersex fólk á rétt á því að nota kyngreind rými í takti við kynvitund sína, rétt eins og annað fólk.

Co mówią przepisy i zasady?

Ustawa o niezależności płci (80/2019) umożliwia ludziom zmianę rejestracji prawnej płci poprzez wysłanie wniosku za pośrednictwem Rejestru Islandii (formularz wniosku znajduje się na ich stronie internetowej) i istnieją trzy opcje rejestracji płci: mężczyzna, kobieta, niebinarny. Nikt nie musi przechodzić żadnych zmian w organizmie, aby zmienić zarejestrowaną płeć. Prawo stanowi również, że osoby, które zmieniły swoją prawną płeć, korzystają ze wszystkich praw wynikających z zarejestrowanej płci. Oznacza to, że kobieta transpłciowa ma takie same prawa jak inne kobiety; mężczyzna transpłciowy ma takie same prawa jak inni mężczyźni.

Polityka praw człowieka miasta Reykjavík stanowi, że ludzie nie mogą być dyskryminowani ze względu na ich orientację seksualną, tożsamość płciową, ekspresję płciową lub cechy płciowe.

Tożsamość płciowa i ekspresja płciowa często wchodzi w grę, gdy dyskutuje się o prawach osób transpłciowych, a także o cechach płciowych, np. w kontekście przebiegalności. Tożsamość płciowa odnosi się do wewnętrznego doświadczenia danej osoby w zakresie jej płci, a ekspresja płci to sposób, w jaki osoba wyraża swoją płeć, np. poprzez ubranie, włosy, ruch, mowę i tak dalej. Ludzie wyrażają swoją płeć na wiele różnych sposobów, niezależnie od swojej tożsamości płciowej i cech płciowych.

Ważne jest, aby przyjmować różnorodność i zapobiegać dyskryminacji.

Reykjavíkurborg
Mannréttinda- og lýðræðisskrifstofa

Texti: Mannréttinda- og lýðræðisskrifstofan Reykjavíkurborgar
Content: *The Human Rights and Democracy Office of Reykjavík City*

Hönnun / Design: Hunang - Sigrún Sigvaldadóttir.
Myndir / Illustration: Hugleikur Dagsson.
Prentun / Printed by: Ísafold.
Útgefandi / Publisher: Reykjavíkurborg 2021